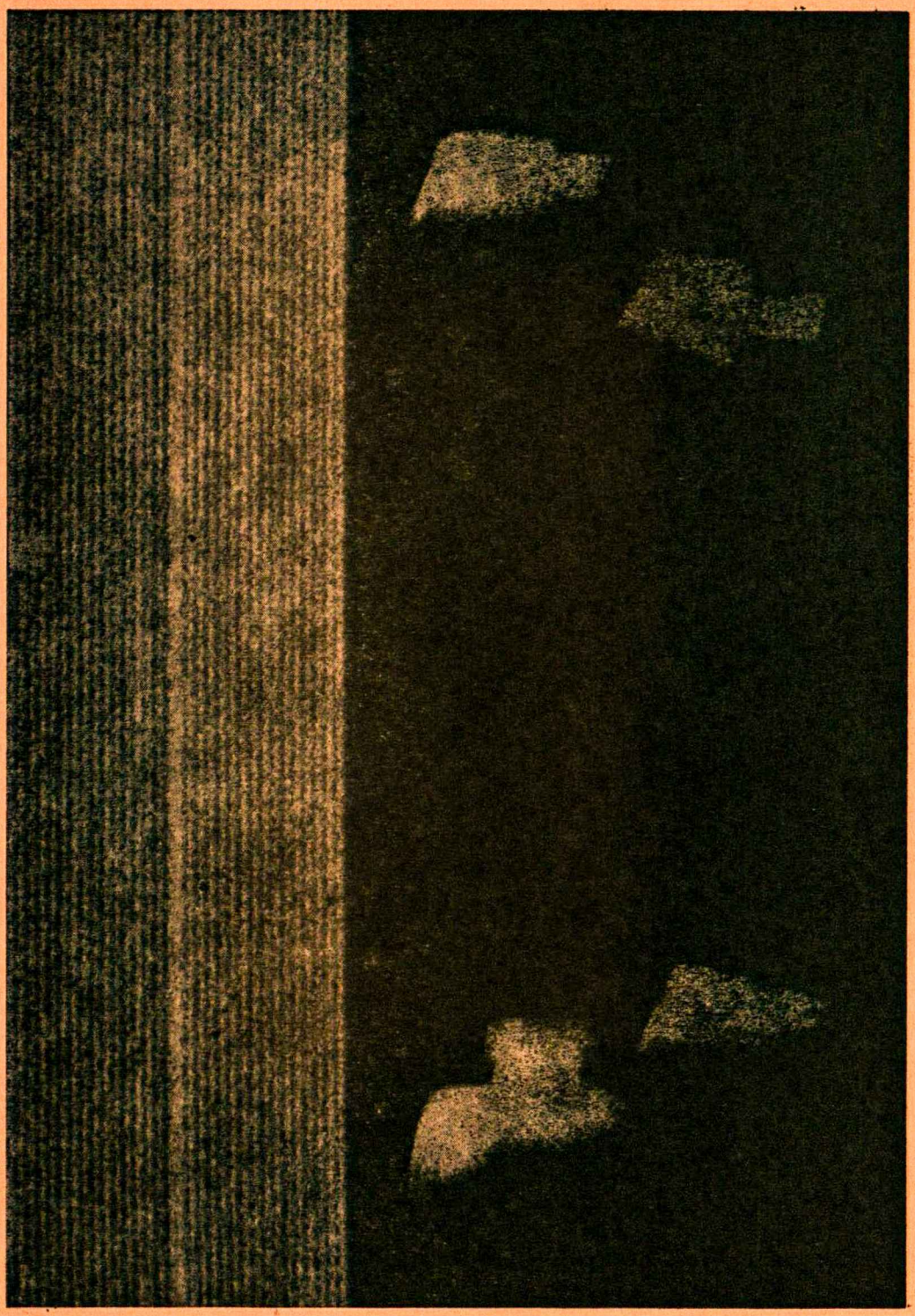

ATEITIS 5

ATEITIS

LIETUVIŲ KATALIKIŠKO JAUNIMO ŽURNALAS

1972 — LIETUVIŲ JAUNIMO METAI — 1972

GEGUŽĖ — MAY

TURINYS

Moters teisė 129
Mūsų pasaulis 130
Marijos misija ir tyla — ses. Marija Palmira 132
Abraham Maslow-o "Peak experience" — Vytas Kliorys . 135
Gegužio vakaras — Edvinas Dilba 141
Staccato — Bernadeta Braciūtė 144
Notre Dame — Bernadeta Braciūtė 144
* * * — Romana Žutautaitė 146
Be šviesos — Vida Rociūnaitė 147
Kryžiaus kelias — kun. K. Žitkus 148
Ateitininkų Federacijos nutarimai 150
Šio numerio mecenatas — kun. Dabušis 151
Neįteikta dovana — Aušra Kanavičiūtė 153
Kalbos skiltis 154
Atsiųsta paminėti 155
Kreivos šypsenos 156

Iliustracijos: D. Černiauskaitės — 134; V. Pranaičio — 149, 159; J. Staškaus — 133, 153, 157, 158.

Fotografijos: L. Čepo — 137, 152, 156; R. Pranaičio — 139; V. Pranaičio — 140, 145; V. Maželio — 151; V. Kauliaus — 155; A. Kuolo 143, 146, 147, 160.

Viršelis: Vyto Pranaičio.

REDAKCIJA:

Kun. Jonas Staškevičius,
941 Dundas St., W., Toronto 3, Ont., Canada.
Telefonas: (416) 364 - 7646.

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS:

Rūta Čepaitytė, Algis Čepas, Leonardas Dambriūnas, Dainora Juozapavičiūtė, Gabija Juozapavičiūtė, ses. Dalia Keblinskaitė, Vincas Kolyčius, Almis Kuolas, Danguolė Stončiūtė, Onilė Vaitkutė.

LAUŽYMAS:

Vytas Pranaitis.
Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Čikagoje.

ADMINISTRACIJA:

Juozas Polikaitis — ATEITIS, 7235 S. Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629
Telefonas: (312) 434-2243.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $7.00, susipažinimui prenumerata $5.00, garbės prenumerata $15.00, visur kitur laisvame pasaulyje $5.00.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine. Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association. Business address: 7235 South Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629. Yearly subscription in the US and Canada $7.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

MOTERS TEISĖ

Šiais laikais daug kalbama apie moterų teises bei lygybę. Tam reikalui yra išaugę įvairūs sąjūdžiai, susidariusios visokios organizacijos. Daugelis jų siekių yra gražūs, teisingi ir reikalingi. Juk lygiai kaip juodaodis, baltaodis, geltonodis ir raudonodis žmogus yra lygūs prieš Dievą, taip yra lygūs ir vyras su moterim. Tai kas vieną išaukština, o kitą pažemina, vienam duoda valdžią, o kitam vergystę — yra neteisinga. Už tokią neteisybę visi turi kovoti. Tačiau kai kurios šių sąjūdžių bei organizacijų apraiškos yra įtartinos vertės. Kai demonstracijų metu deginama tam tikra moteriška apranga, kai su tuo jungiami pasisakymai už abortus — jau kažkas netvarkoj.

* * *

Nors vakarų pasaulyje moterys dabar randamos beveik visose profesijose, tačiau jos kažkodėl žavisi Rusijos "moterų rojumi", kur įgyvendinta "tikroji lygybė". Ten moterys, palikusios savo vaikus partijos priežiūrai bei globai, lygiomis su vyrais plytas nešioja ir griovius kasa... Pilnai suprantamas moterų reikalavimas, kad joms būtų mokamas vienodas atlyginimas su vyrais už lygiai tą patį darbą. Tačiau jos daro klaidą, reikalaudamos dirbti kiekvieną vyro dirbamą darbą ir, to sąskaiton, atsisakydamos savo moteriškų pareigų. Tokiu būdu, siekdamos lygybės, jos tik atsiekia vienodumo su vyrais. Kiekvienas protingas asmuo turėtų suprasti, kad moteris skiriasi nuo vyro ir, jei pasauliui būtų pakakę tik vyrų, Dievas moterų nebūtų sukūręs...

* * *

Šį mėnesį švenčiama Motinos Diena mums primena tas vertybes, kurių neviena šio laiko moteris pradeda atsisakyti. Motinystė — tai ne tik moters teisė ir pareiga, bet jos prigimties dalis, kurios niekas iš jos pagrobti negali. Tai pats Dievas pabrėžė prieš 2000 metų, tapdamas žmogumi. Jokiu kitu būdu žmogumi tapti Jis negalėjo, kaip tik per moterį. Tuo moteris turėtų didžiuotis ir suprasti, kad visus savo siekius turi derinti su savo moteriškąja prigimtimi, o ne aklai kopijuoti vyrą. Tik taip ji tegali tikėtis atsiekti pilnų savo moteriškųjų teisių.

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M[illegible]DO
BIBLIOTEKA

MŪSŲ pasaulis

Gegužės mėnuo Amerikoje katalikų ir žydų paskelbtas komunikacinių priemonių moralumo mėnesiu. Akcija prieš įvairiopą pornografiją spaudoje, radijuje ir televizijoje vystoma vadovaujant kunigui Morton Hill SJ ir rabinui Juliui Neumann.

34 katalikai teologai pasirašė pareiškimą, kuriame sako, kad Katalikų Bendrija yra ne tiktai atsilikusi nuo dabartinių laikų, bet ir nuo savo tiesioginės misijos. Nežiūrint visų įsteigtųjų konferencijų bei tarybų, popiežius ir vyskupai praktiškai ir toliau esą vieninteliai Bendrijos valdytojai, visas teisines, įstatymų ir valdžios galias laiką savo rankose. Šie teologai skatina tikinčiuosius imtis priemonių, kad Katalikų Bendrija būtų išjudinta iš dabartinės stagnacijos, taptų atviresne, žmogiškesne, įtikimesne ir krikščioniškesne. Šio pareiškimo sumanytojai buvo Tuebingeno universiteto profesoriai: Hans Kueng, Alfons Auer, Norbert Greinacher, Herbert Haag, Walter Kasper, Johannes Neumann ir Hermann-Josef Vogt. Prie jų prisidėjo kiti Vokietijos, Šveicarijos, Austrijos, Olandijos, Ispanijos, JAV ir Kanados teologai. Šis pareiškimas tuojau iššaukė reakciją. Katalikiškojo švietimo kongregacijos viršininkas kard. Gabriel Garrone parašė straipsnį Vatikano dienraštyje 'L'Osservatore "Romano" tvirtindamas, kad tokiu pareiškimu kurstomi žmonės prieš Bendrijos hierarchiją. Esą daugelis daromų kaltinimų yra paremti vien prielaidom, o patys pasirašiusieji tuo parodo, kad nėra rimti teologai. Madride "Opus Dei" sąjūdžio dienraštis "Nuevo Diario" pasisakė, kad šis 34 teologų pareiškimas esąs lygiai toks aštrus, kaip ir tos tezės, kurias Liuteris kadaise prikalė prie Wittenbergo šventovės durų. Laikraštis pabrėžė, kad šie teologai, kreipdamiesi į viešąją opiniją, nori įgyvendinti savąją valią, kuri įtaigotų popiežių ir vyskupus. Jie esą pamiršta, kad Bendrija nėra demokratinė, o hierarchinė, gaunanti visą savo galią ne iš žmonių, o iš Dievo. Vak. Vokietijos vyskupai bendru oficialiu raštu pasisakė prieš šį 34 teologų pareiškimą, pabrėždami, kad tie teologai nepateikę jokių naujų sprendimų, o tik toliau skaldo tikinčiuosius. Kard. Jean Danielou SJ, Paryžiaus universiteto teologijos fakulteto dekanas, šiuos teologus pavadino "Bendrijos teroristais".

Kunigų seminarijų dvasios vadovams buvo išsiuntinėtos anketos, į kurias atsakė 100 seminarijos dvasios vadovų. Sužinota, kad dvi svarbiausios savybės, kurių reikia šių laikų klierikams, yra šios: pajėgumas priimti kritiškas nuomones Bendrijoj ir netikrumą, atsirandantį iš nuolatinio keitimosi. Kritiškos nuomonės esą dažnai veda asmenis į pasitraukimą iš Katalikų Bendrijos arba joje vegetavimą. Pasišventusieji kunigai, ypač jauni, esą žino, kad visa tai gali nuvesti asmenį į vienišumą bei nusivylimą. Tam klierikas turi būti pasiruošęs. Padaroma išvada, kad pilnai pasiruošęs klierikas yra tas, kuris savyje subrandina tikėjimą, kuriuo asmeniškai priima Jėzų, Jo įsteigtąją Bendriją ir visa tai, kas jos atstovaujama.

JAV katalikų klierikų federacija įsteigta, suvažiavus 134 atstovamas iš 43 seminarijų New Orleans mieste. Viena pirmųjų suvažiavimo rezoliucijų — darbuotis dėl vedusiųjų Kunigystės. Kitos rezoliucijos — klierikų atstovavimas vyskupų suvažiavimuose bei rūpinimasis klierikų teisių gynimu. Vienu iš pagrindinių kalbėtojų suvažiavime buvo JAV kunigų federacijos pirm. Frank Bonnike.

Klierikų federacijos pirmininku išrinktas trečiųjų teologi-

jos metų studentas Ray Diesbourg iš Čikagos Theological Union seminarijos. Tos pačios seminarijos II teologijos metų studentas Gregory Commella buvo išrinktas sekretoriumi. Federacija suskirstyta apygardomis, ir kiekvienai apygardai išrinktas vadovas.

Bendrasis nuodėmių atleidimas įvestas Juneau vyskupijoje, Aliaskoje, norint paskatinti Aliaskos katalikų tarpe išpažintį. Tai pirmas atvejis Amerikoje, kad vyskupas duotų leidimą savo kunigams teikti bendrąjį atleidimą žmonėms, neatlikusiems asmeninės išpažinties. Toks atleidimo būdas praktikuojamas tiktai karo metu, kariams einant į kautynes. Šis būdas nepanaikina asmeninės išpažinties reikalingumo, nes kiekvienas būna įpareigotas atlikti privačią išpažintį pirma pasitaikiusia proga. Vysk. Francis T. Hurley pareiškė davęs tokį leidimą savo kunigams dėlto, kad ten esą nedaug kunigų ir jie turi apkeliauti didžiulius retai apgyventus plotus.

Dr. Bill Graham gavo 1972 m. pranciškonų tarptautinę ekumenizmo metinę premiją už nuoširdų ir autentišką Kristaus Evangelijos pristatymą.

Europos Darbo Dienos šventės proga, gegužės 1 d., pop. Paulius VI priminė darbininkams savo kalboje, kad Kristus taipgi buvo darbininkas, žinomas kaip staliaus sūnus. Jis pabrėžė Katalikų Bendrijos rūpestį darbininkija ir paneigė kaikurių tvirtinimus, esą Bendrija einanti išvien tik su stipriausiais ir turtingaisiais. Jis perspėjo perdaug nesitikėti ateistiniu komunizmu, kuris bando darbininkus nustatyti prieš Bendriją. Esą tą apgaulę puikiai pažįsta žmonės, gyveną komunizmo kontrolėje. Apie komunizmą popiežius galįs daug karčių dalykų pasakyti. Ateizmas esą pavergia ir sunaikina visą darbininkų dvasinį gyvenimą. Nors popiežius vardų neminėjo, tačiau visiems buvo aišku, kad jis kalbėjo apie Sovietų Sąjungą ir jos pavergtus kraštus.

Maskvos radijas apkaltino užsienio radijo stotis, ypač Vatikano ir "Amerikos Balso", "smegenų plovimu" ir nustatinėjimu Sovietų Sąjungos piliečių prieš komunizmą bei socialistinę sistemą. Vatikano radijo lietuviškąjį skyrių taipgi smarkiai puola Lietuvoje komunistinė spauda ir vadina jį mafijos — plėšikavimo organizacijos filijalu.

Romas Kalanta, 20 m. amžiaus katalikas fabriko darbininkas ir vakarinės mokyklos mokinys, gegužės 14 d. susidegino Kauno Muzikos Rūmų parke, protestuodamas prieš Lietuvos pavergimą. Lietuvos okupantų spauda tuojau paskelbė, kad jis buvęs protiniai nesveikas bei narkotikų naudotojas. Tuos klatinimus tačiau pavertė niekais gegužės 18d. susirinkę tūkstančiai lietuviško jaunimo į susideginusiojo laidotuves. Kauno gatvėmis jie pasipylė šaukdami "Laisvės Lietuvai". Juos pasitiko Kauno milicija. Įvyko susirėmimas. Žuvo vienas milicininkas, o kitas — sunkiai sužeistas. Kiek jaunuolių žuvo ar buvo sužeistų — nėra žinių. Gegužės 19 d. buvo iššaukti kariuomenės daliniai ir parašiutininkai maištui numalšinti. Skelbiama, kad šimtai jaunuolių suimti.

Kanados Lietuvių Katalikų Centro suvažiavimas įvyko gegužės 6 d. Toronte, Prisikėlimo parapijos patalpose. Padaryti sekcijų pranešimai, aptarta ligšiolinė veikla bei išrinkti nauji valdybos nariai trejų metų laikotarpiui: kun. P. Ažubalis, kun. P. Barius OFM, kun. dr. Pr. Gaida, ses. Ignė Marijošiūtė, J. Kšivickas, A. Kuolienė, Almis Kuolas, K. Manglicas, dr. Br. Povilaitis, kun. A. Prakapas OFM, R. Sakalaitė, kun. J. Staškevičius, dr. J. Sungaila, mons. dr. J. Tadarauskas ir I. Žemaitienė. Ta proga buvo atidaryta religinės dailės paroda, kurios atidarymo metu žodį tarė dail. T. Valius. Suvažiavimas buvo apvainikuotas simpoziumu, kurio tema: "Lietuvių jaunimo religija bei moralė". Jame dalyvavo: prof. J. Pikūnas, kun. dr. V. Skilandžiūnas, kun. A. Prakapas OFM, Eug. Girdauskas, A. Puteris, adv. V. Augaitis ir Aloyzas Kuolas. Simpoziumui vadovavo kun. dr. Pr. Gaida.

MARIJOS MISIJA IR TYLA

SESUO MARIJA PALMIRA

Kai vakaro žara įtraukia paskutinę šviesel ę ir naktis pradeda dengti žemę. Kai judri diena baigia savo kelionę, gal tada teko stovėti ramaus ežero krante ir stebėti tylų, bežadį mišką. Paukščiai ir žvėreliai išsislapstę, medžiai rodos sustingę. Ta didžioji gamtos tyla globia visatą, ji žmogų vilioja, bet kartu ir baugina, nes tyloje lyg nelauktai pajuntama dvasinis biednumas, sielos dėmės, kurioms praregėti reikalinga "tylos akys".

Kiekvieną vakarą kai mes užgesinam šviesas ir einam poilsio, į mūsų aplinką nusileidžia tyla ir atgaivina išsekusias fizines jėgas. Tyla neša rimtį ir ramybę, gaivina ir brandina. Tyloje kuriamas kiekvienos rūšies menas ir atkasami moksliniai gyliai.

Tyloje žmogus gali susimąstyti ir brandinti savąją asmenybę. Tyla yra kaip švelnutis sielos apdangalas, kaip miglų vėsuma gražiam rožės žiedui. Su tyla į mūsų gyfenimą nusileidžia Viešpaties malonė.

Šitoj civilizacijoj gyvename dienas audringas, pilnas triukšmo dažnai visai be prasmės. Tas triukšmas mus nepaprastai išsemia, išvargina ir paglemžia kūrybines jėgas. Mes pasidarom lėkšti, nepajėgūs gilesniai įžvalgai. Skubėjimas ir triukšmas sutinkamas kasdien gatvėse, darbovietėse ir kiekvienoje vietoje kur tik susitelkia būrelis žmonių. Triukšmu norima paįvairinti dienos gyvenimas, kuris ne visada yra įdomus. Pamirštama, kad tik tyloje bręsta didžios asmenybės.

Viena iš didžiųjų žmonijos istorijoje asmenybių yra Nekaltai Pradėtoji Mergelė Marija. Ji kartu yra prasmingos ir džiugios tylos atstovė. Tyla nėra vertybė pati savyje, bet priemonė pasiekti sielos ir Dievo gelmes. Marija šia priemone gebėjo naudotis. Ji būdama laisva nuo gimtosios nuodėmės giliai pajuto savo tautos ir visos žmonijos dvasinį skurdą. Kaip žinome iš istorijos, ano meto žydų tauta nebuvo aukštos moralės, o jos rūpesčiai sukosi tik siauram savos tautos ratelyje.

Jos vadų galvojimas buvo labai materialistinis, apimąs tik savo tautos iškilimą ir išlikimą per Mesijo asmenį. Žvelgiant į Marijos gyvenimą atrodo, kad ji galvojo kitaip nei jos tautiečiai. Ji gilia savo tyros širdies meile apjungė ne tik savą tautą, bet ir visą žmoniją. Jos nesavanaudiška meilė kiekvienam žmogui ir kiekvienai tautai taip išsišakojo, kad Katalikų Bendrija paskelbė ją dangaus ir žemės Karaliene. Gilus įsijautimas į nelaimes ir vargą atskiro žmogaus, savos tautos ir žmonijos, žadina žmoguje norą padėti kančios paliestiesiems. Bet tas įsijautimas ir supratimas galimas tik tyloje. Ar nereikėtų ir mums tyloje, Marijos artumoje, susimąstyti apie daugelį mus palietusių problemų, o ypatingai apie kančią žmogaus atsisakiusio ryšio su Dievu. Apie kančią mūsų tautos ir visos žmonijos? Maldauti Viešpatį tyloje, kad Jis pagausintų malones ir sustiprintų mūsų brolius kenčiančius dėl Jo vardo, dėl Jo tiesos. Kad Viešpats šviesa paliestų pasaulio vadų protus ir širdis, kad jie Dievo šviesoj praregėtų, kur yra kiekvieno žmogaus ir visos žmonijos Kelias, Tiesa ir Gyvenimas.

Kartais mes galvojam, kad tie žmonės kurie gyvendami nupelnė ypatingų nuopelnų žmonijai, buvo kažkokie viršžmogiai, lyg meteorai vos palietę žemę ir jos dulkes vėl pakilo į dangų. Neretai toks nerealus mastas taikomas kai kalbam apie Kristaus, Marijos, ar šventųjų asmenis. Su pagarba pasižiūrim, ir su neviltim nusisukam manydami, kad šitos

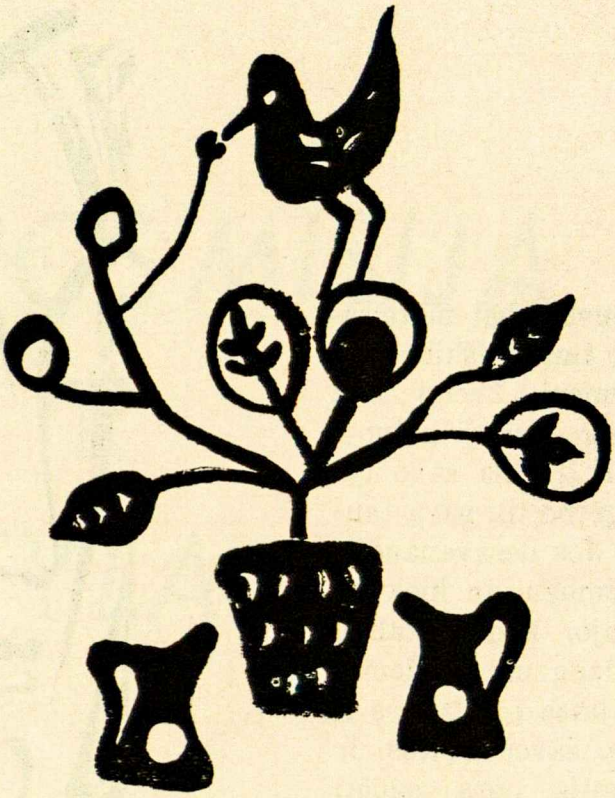

rūšies gyvenimas ne mums. Ištikrųjų taip nėra. Dideiji pasaulio genijai — šventieji ir jų valdovė Marija savo laiku lietė mūsų žemę tvirta pėda. Jie gyveno kaip ir mes. Tik jų dvasia ir galvojimas bei gyvenimo praktika buvo pranašesnė už mūsų, jie buvo viržmogiai dvasine prasme, nes šios žemės sąlygose, kuriose daugelis įklimpsta ir nepajėgia pakilti, jie gi iškilo ligi dangaus tapdami visoje žmonijos istorijoje švyturiais. Taip buvo ir su Nekaltai Pradėtąja Mergele Marija, jos gyvenimas buvo paprastutis ir tylus. Jai gemant saulė nesuspindėjo šviesiau, nei žemė nepagreitino savo kelio, žydų tauta nedžiūgavo nes nežinojo kokį turtą dangus dovanojo žmonijai. Nekaltosios lopšį supo tyla.

Kai 16 šimtmety Europoje siautėjo protestantizmas, į Lietuvą jis veržėsi kalvinizmo formoje, Mergelė Marija buvo tylioji klaidos nuginkluotoja. 1608 metais ji nusileido į Lietuvos laukus, jai iš akių tekėjo ašaros ir ji prabilo. — "Čia kitados buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar ariama ir sėjama." Vietą prabilti ji pasirinko paprastą akmenį ramiuos Šiluvos laukuos. Ji prabilo tik keliais skundo žodžiais, ir to tylaus prabilimo užteko pažadinti lietuvių tautai naujam religiniam atgimimui. Ji prabilo iš dangaus tylos.

Lietuvių tautai nestinga žmonių gražiai meniškai kalbančių, tai Dievo dovana už kurią reikia dėkoti, bet mums labai praverstų papraštyi Viešpaties apaštalų, prabylančių iš tylos ir susitelkimo, iš sąlyčio su gyvuoju Dievu, kurio malonės paliestos lūpos prabyla skirtingu tonu ir garsu. Gal jų žodis pajėgtų nutyldyti triukšmu perpildytą gyvenimą, nuraminti mūsų vidines įtampas, gal tada mes lengviau ir giliau išgirstume Viešpaties balsą mūsų sielos gelmėse, kviečiantį gyventi su Juo ir Jame. Gal tyloje brandintas žodis pažadintų galvoti, o galvojimas pakeistų mūsų idėjas ir gyvenimą, o kartu mūsų tautos ir visos žmonijos ateities istoriją.

ABRAHAM MASLOW-O "PEAK EXPERIENCE"

VYTAS KLIORYS

Prieš kelioliką metų, gal atsimenate, vyko X-15 ir kitų lėktuvų bandymai. Tuomet žmogus norėjo ištirti, kokiu greičiu galima skristi. Pasakojama, kad kartą, per vieną bandymą, sekusieji greitojo lėktuvo judesius, staiga nustojo radaro kontakto. Reiškia, daugiau nebežinojo kur tas lėktuvas yra. Visa laimė, radijo kontaktas nebuvo nutrauktas! Ant žemės susirūpinę tyrinėtojai per radiją klausia piloto: "Ar viskas gerai vyksta?" "Kur esi?" O pilotas, laimingas atsako: "Taip, viskas tvarkoj! Kur skrendu?.. Nežinau, bet aš skrendu **rekordiniu greičiu.**" Taip, atrodo, dažnai įvyksta ir gyvenime. Keliaujame rekordiniu greičiu, bet **kur, kokiu tikslu** — retas bepasakys.

Mes ateitininkai visuomet daugiau kovojame už kryptį negu už greitį, tačiau ir mus gyvenimo tekmė dažnai bejėgius pagauna ir neša. Tokiais momentais mes abejojame savimi, savo organizacija ir gyvenime nematome didesnių vertybių. O jeigu ateitininkas gyvenime nematys prasmės ir neras jame vertybių, tai ką gi galima bepasakyti apie neateitininkus? Ir iš tiesų, nes matome, ypatingai šiais modernios technologijos — skaitytuvų laikais, kaip žmonės gyvena paviršutiniškai, be gilesnių vertybių. Mes suprantame, kad tai nesveikas reiškinys, Ir, ačiū Dievui, mes **nevieni** tai suprantame. Psichologai taip pat teigia, kad žmogui yra nesveika gyventi pasimetusiam reliatyvizmo ir nihilizmo chaose. Gyventi be vertybių nėra natūralu. Vienas psichologas yra ypatingai daug rašęs apie tam tikrą fenomeną, kuris nuspalvina pilką kąsdienybę, pagilina lėkštą gyvenimą ir panaikina gyvenimo beprasmės jausmą. Tą fenomeną psichologas pavadino "peak-experience" (gal tai galėtume išversti "viršūnės pergyvenimas") ir apie tą pergyvenimą aš šiandieną noriu su jumis savo žiniomis pasidalinti.

Tikiuosi, daugelis Jūsų esate turėję pergyvenimų, kurie galėtų būti pavadinti

"peak experiences". Tačiau, kad visi geriau suprastume apie ką kalbame, norėčiau šiuo metu pateikti apie 15-16 to "peak-experience" reiškinio ypatybių. Gal lengviausia būtų suprasti, jei pažaistume žaidimą. Žaidimas teturi vieną taisyklę: kol vardinamos tos "peak-experience" ypatybės, bandykite įsivaizduoti kokį nors savo pergyvenimą, kuris turėtų bent keletą šių ypatybių. Ir viskas. Taigi, švilpukas — žaidimas prasideda.

1) "Peak - experience" priežastis gali būti ypatingai prasmingos Mišios, gražus saulėleidis, gyva ir džiaugsminga pavasario diena, pasivaikščiojimas gamtoje, žmonių veidų stebėjimas. Žodžiu, priežastys to "peak-experience" gali būti labai, labai įvairios. 2) Matai, kad pasaulis nėra chaose, nėra sudarytas iš viena kitai besipriešinančių dalių, bet integruotas ir vieningas. Žinai taip pat, kad pats tame pasaulyje užimi savo ypatingą vietą. Jautiesi, kad **priklausai** ir supranti kaip turi šiame pasaulyje gyventi. 3) Drauge ir tavo aplinkos pajutimas pagilėja — paaštrėja. Jautiesi susikoncentravęs. Akys viską aplink mato nekasdieniškai, ne kaip paprastai. Jos mato dalykėlius anksčiau nepastebėtus arba naujai pastebi senus dalykus. Ausys girdi ir mažiausius garsus. Tolimi dalykai jaučiami lyg tai arti prie širdies. Ir visi tie matyti, girdėti ir paliesti dalykai turi naują, gilesnę prasmę. Gal panašiai jaučiasi mama, apžiūrėdama savo naujagimį kūdikį. Štai ji pastebi mažytį kojos pirštelį, štai — mėlyną akelę, štai — susuktą gelsvą plaukelį. Štai ji paliečia mažą mojuojančią rankelę. Visos vaiko kūno dalys tiek pat duoda motinai džiaugsmo ir pasigėrėjimo. Ir tai yra dar viena (4) "peak-experience" ypatybė — nesprendimas ar vienas dalykas gražesnis už kitą ar svarbesnis už kitą. Viskas yra gražu ir svarbu ir prasminga. 5) Be to, žmogus labiau užmiršta save ir kitus dalykus pradeda matyti kaip **gerus savyje,** o ne tiktai gerus, kadangi jie tarnauja žmogui. Taigi, gamta yra graži. Ne todėl graži, kad sukurta žmogui naudotis ir gėrėtis, bet todėl, kad pajunti: gamta yra graži. Galima sakyti, kad žmogus pasidaro mažiau egocentriškas. Lygiai kaip žmogus mato dalykus kaip gerus savyje, taip jis įžvelgia ir kitus žmones kaip gerus savyje. Žmogus kitus supranta kaip savarankiškus individus. 6) Tas, kuris pergyvena "peak-experience" taip giliai ir net ekstatiškai, jaučia, kad tas pergyvenimas dažnai pakeičia jo gyvenimą, duodamas jam prasmę. Iš tikrųjų psichologai gali net teigti, kad žmogus, kuris pergyveno bent vieną "peak-experience", niekad nenusižudys, nes jau yra pastebėjęs, kad gyvenimas gali turėti prasmę ir nėra beviltiškas. Kitaip sakant, vieną kartą giliai patyręs, kad gyventi yra gera ir prasminga, žmogus niekados nebus tiek nusiminęs, kad nusižudytų. 7) Kita "peak-experience" ypatybė, kad žmogus kartais pradeda nejausti laiko ir vietos. Kartais valandos prabėga kaip minutės, o kartais keletas minučių būna taip giliai išgyventa, tarsi praslinktų daugelis valandų ar net visa diena. Taip pat žmogus kartais užmiršta **kur** jis yra. 8) Pasaulis visuomet yra priimamas pilnai: ne tik jo geri dalykai, bet ir blogieji. Blogis suprantamas kaip turįs savo vietą. Gyvenimo blogybės — kančia, liga, mirtis — yra ramiai ir pilnai priimamos. Pavyzdžiui, žmogus gali šitaip suprasti blogį:

"Jeigu mano mylimas asmuo žūtų automobilio nelaimėje arba nepagydomai sirgtų vėžio liga, man būtų nenatūralu dėl to kaltinti Dieviškąjį Palnuotoją, nes šiuose dalykuose planavimo nėra. Jie nėra nei planuoti, nei įvykdyti pagal Dievo valią. Lygiai kaip šie įvykiai nėra ir prieš Dievo valią, nes kitaip — Jis šių įvykių galiai turėtų arba paklusti arba per juos būti sufrustruotas. Iš tikrųjų yra šitaip: Dievas yra vėžyje lygiai kaip Jis yra saulėleidyje ir abiem atvejais mes turime

Dievą matyti, sutikti ir Jam atsakyti. Abu yra Dievo veidai: vienas baisus, kitas malonus. Kaip ir kryžius krikščioniui, taip ir viskas gali būti perkeista. Blogio problemą išspręsti nereiškia suprasti kaip Dievas gali siųsti blogį, bet suprasti blogio galią, kuri gąsdina beprasmiškumu, temdo mūsų akis ir užstoja mums atsako į Dievą kelią." Arba žmogus gali blogį aiškinti panašiai:

"Dievas yra viskame — ne tik aiškiai gražiuose bei prasminguose dalykuose. Štai reikšmė žodžių: 'Aš kuriu šviesą ir tamsybę; iš manęs gerovė ir sielvartas. Aš esu Viešpats, kuris daro visus tuos dalykus'. Pasaulio blogis iš tikro yra bauginantis dalykas, vis dėlto, tas blogis yra dalis Dievo veido. Tai yra, per Jį ir iš Jo turime sutikti ir sukurti meilę. Blogis nėra be tikslo; iš jo galima išplėšti prasmę net jeigu kaina būtų mirtis ant kryžiaus. Dievas nėra už blogio ribų arba "lauke" blogio, lygiai kaip Jis nėra "lauke" betko kito. Ir tas mus turi raminti: kad Jis bus viskame kaip meilė."

Taip žmonės gali galvoti apie blogį. Kartu su nauju, ramiu blogio priėmimu, žmogaus emocijos irgi aprimsta. Vietoj pykčio ar frustracijos jausmų jis jaučia meilę, supratimą, ramumą, gal, blogiausiu atveju, lengvą liūdnumą. 9) Mūsų pasaulio ir kitų dalykų supratimas pasidaro daug pasyvesnis, daug nuolankesnis negu paprastai. Mes esame linkę klausyti, ir daug daugiau girdime. 10) Žmogus jaučia, kad jis žengia link vieningumo, tolyn nuo konfliktų, atskilimų ir nesantaikų. 11) Žmogus pameta savo baimes, rūpesčius, susimaišymus, inhibicijas. Gal visa tai tik sako, kad žmogus elgiasi natūraliai, nes daugiau nebebijo. 12) Gal galima "peak-experience" palyginti su apsilankymu tarsi kokiame žmogaus asmeniškame danguje, iš kurio, kai tas pergyvenimas baigiasi, žmogus grįžta atgal į žemę. !3) Žmogus jaučiasi daugiau savarankiškas, laisvas, kūrybingas. Jis jaučiasi savas. Elgiasi kaip asmuo pilna ta žodžio prasme. 14) Jis gyvena mažiau pagal medžiaginio pasaulio dėsnius ir dau-

giau pagal psichologinius, dvasinius įstatymus. Jis lieka mažiau daiktas ir daugiau dvasios žmogus. 15) Žmogus, per "peak-experience" būdamas patenkintas, mažiau trokšta, pasidaro mažiau savanaudiškas, mažiau galvoja apie save ir daigiau apie kitus. 16) Žmogus, pergyvenęs "peak-experience", jaučiasi laimingas, dėkingas. Dažnai jis dėkoja ar tai gamtai ar likimui ar savo Dievui, kartais pereidamas net į garbinimą-adoraciją. Bendrai paėmus, žmogus jaučia tai, ką mes esame pratę vadinti "religiškais jausmais". Jaučiama visa apimanti meilė ir viskam ir visiems. Meilė, kuri ugdo norą ką nors gero padaryti, kam nors atsilyginti, kam nors save dedikuoti ir savo gyvenimą pašvęsti. Taip psichologas apibūdina "peak-experience".

Be abejo, "peak - experience" dažniausia reikia laikyti geru dalyku, nes žmogų pakelia iš kasdienybės ir duoda gyvenimui naują dimensiją. O tai, aš manau, visi sutiksim, yra sveikintina. Gal mažiau priimtinos atrodys šio psichologo daktaro Maslow mintys apie vietą, kurią "peak-experience" turėtų užimti gyvenime. Visi žmonės, jo manymu, turi tam tikro lygio "peak - experiences". Vienų yra daugiau jaudinančios ir paveikiančios negu kitų. Tačiau yra žmonių ir kurie užgniaužia, atstumia savo "peak-e$perience". Pavyzdžiui žmonės, kuriuos mes pavadintume racionalistais arba materialistais arba pragmatikais, dažnai nusigręžia nuo savo "peak-experience", nes jie galvoja, kad tai yra pametimas protinės kontrolės ir pasidavimas emocijų antplūdžiui. Dažnai "peak-exeprience" nepergyvenančiųjų tarpe randasi užkietėjęs religinės organizacijos žmogus, nes jis gyvena tiktai pagal ritualą ir ceremonijas — ne pagal emocijas.

Pačią organizuotą religiją psichologas Maslow mato kaip nesėkmingų bandymų pynę, kuria stengiamasi perduoti "peak-experience" jausmas tiems, kurie to dar nepergyveno. Šie bandymai lieka nesėkmingi, nes pirmiausia pats perdavimo darbas dažniausiai tenka organizacijos žmonėms, reiškia tokiems, kurie gal būt patys nieko nėra pergyvenę. O antra, tas bandymas perduoti "peak-experience" vykdomas formulėmis, simboliais bei ceremonijomis. Ir atsitinka, kad daugelis, ypatingai naivūs — nemokyti žmonės, užsigriebia už šių ceremonijų bei apeigų ir padaro šventu dalyku jas, o ne tą bandomą perduoti "peak-experience". Tokiu būdu organizuota religija tampa stabų garbinimu. Todėl Maslow sako, kad visi organizuotos religijos priedai — pastatai, ritualai, dogmos — tam, kuris supranta "epak-experience," turi tik antrinę vertę, o gal visai vertės neturi arba net yra žalingi, nes gali pražudyti ir tai kas turima. Taigi, vietoj bergždžios ir organizuotos religijos, Maslow sako, kiekvienas, kuris pergyvena "peak-experience", verčiau turėtų savo privačius simbolius bei apeigas, kurios jam primintų ir perduotų jo asmeniską pergyvenimą.

Maslow ir toliau kritikuoja organizuotas religijas, sakydamas, kad jos kompartmentalizuoja gyvenimą. Reiškia, dalis gyvenimo tampa šventa, o kita dalis — ne. Pergyvenimas to kas yra dieviška, šventa; dėkingumo, paslaptingumo, misticizmo, savęs atsidavimo jausmai yra sugrūsti į vieną dieną (gal net į vieną valandą) ir po vienu stogu. Atrodo lyg tai religingas nusiteikimas vieną kartą į savaitę žmogų atleidžia nuo atsakomybės tai įnešti į kitas savo gyvenimo dalis. Visa tai Maslow pastato prieš tuos, kuriuos jis vadina "rimtais žmonėmis". Tai žmonės, kurie gali jaustis religingai (t. y. turėti "peak-experience") bet kada, apsupti bet kokių aplinkybių.

Taigi, galite matyti, kad Maslow nelabai aukštai vertina organizuotą religiją. Manau dalinai jam tai galima atleisti, nes jis yra ateistas ir, be to, jo vardas yra Abraomas. Lieka vis dėlto jo kritika,

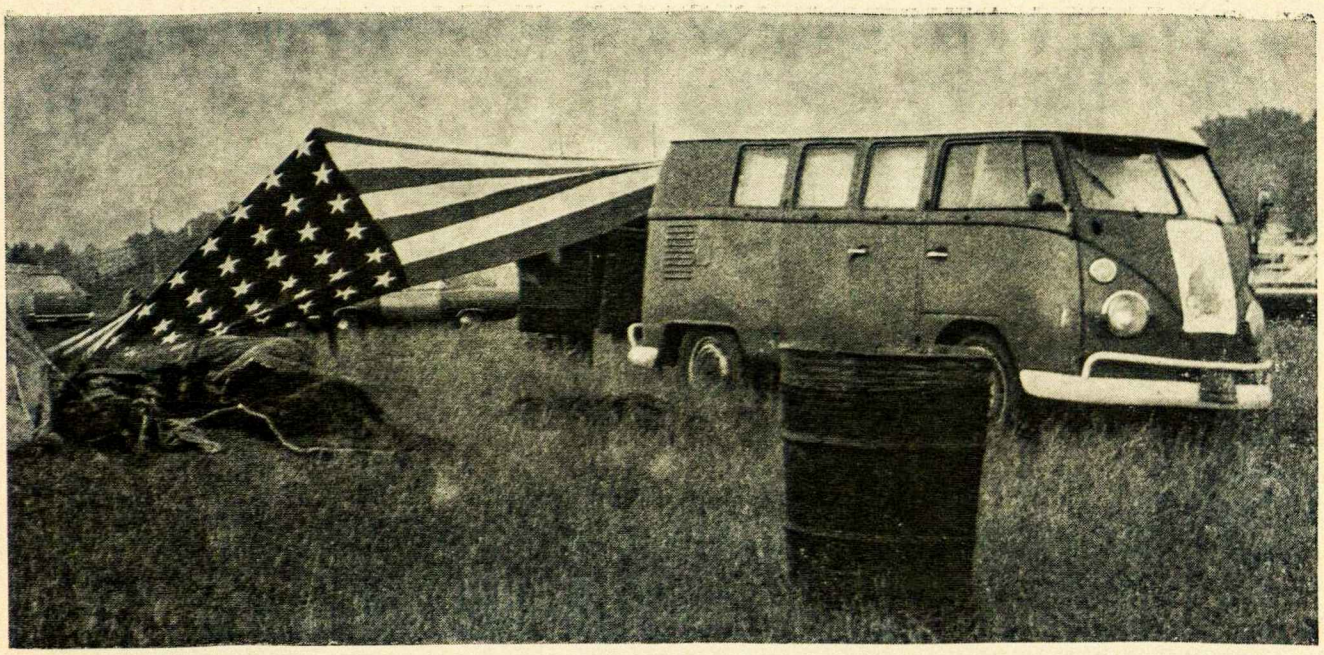

kuri vietomis, aš manau, yra labai taikli. Pavyzdžiui, ką jis sako apie sugrūdimą visos savaitės religingumo į vieną sekmadienio valandą. Lygiai taikli, manau, yra jo pastaba, kad kartais religijos ritualai ir simboliai vietoj rodę kelią į prasmės gilumą, tampa dalykais šventais savyje ir, tuo būdu, nuo mūsų paslepia tai kas iš tikro yra šventa. Per Mišias dažnai žodžius kaip žirnius beriame, o kas už tų žodžių slypi — kiek ilgai sustojame pagalvoti? Iš tikrųjų reikėtų namie pirma viską perskaityti ir permąstyti. O štai mes jaučiamės pareigą atlikę, jei savo kūną atvežame bažnyčion ir porą kartų praveriame burną. Paskui dejuojame, kad nieko nėra vertingo Mišiose ar bendrai gyvenime.

Taigi, jei mes dar siekiame prasmės gyvenime, manau yra svarbu prisiminti ką Maslow sako apie "peak-experience". Turime išmokti tą pačią kasdienybę kiekvieną dieną vis truputį naujau įžiūrėti. Paprasčiausiuose dalykuose — ar tai paukščio čiulbėjime ar prie mamos išvirtos vakarienės, mes galime, jei turime fantazijos, rasti vis naujo džiaugsmo. Ir aišku, turime naujai išmokti melstis. Jei tuos pačius žodžius dieną iš dienos vartojame, turime juose rasti vis naujo prasmingumo. Kitaip tuos žodžius reikia keisti. Ir, žinoma, turime išmokti melstis už paprastus dalykus: už valgį, gėrimą, drabužius, sveikatą, saugią kelionę, namus; už šviesą akyse; už orą, kurį kvėpuojame; už balsą, kuriuo kalbame; už saulę ir lietų; už augalus ir gyvulius, kad jie augtų ir klestėtų; už visus dalykus, kuriuos laikome savaime suprantamais; už viską kas mums visv laiką sruvena iš Dievo, mūsų Kūrėjo ir mūsų Tėvo. Vienu žodžiu, sakyčiau, suraskime prasmę paprastuose, kasdieniškuose dalykuose. Šv. Augustinas kartą sakė: "Dieve, štai aš Tavęs ieškojau po visą pasaulį, o Tu buvai čia — manyje". Taip ir mes galime kartoti: "Kasdienybė nėra beprasmiška ir Dievas nėra toli. Jis yra arčiau negu mes manome — labai paprastuose dalykuose.

GEGUŽIO VAKARAS

EDVINAS DILBA

Einu, oro nešamas, tolyn ir vis tolyn, nejausdamas ir nematydamas nieko aplink save. Taip maloni vakarais gegužio gamta, kad sunku rasti žodžių to pasakiško grožio aprašymui. Belieka tiktai juo žavėtis ir gėrėtis. Gimnazijos parkas jau tolokai atsiliko, o aš skrendu vos liesdamas žemę link miškelio ir pievų, kurios, kaip žalsva jūra, jį apsupusios iš visų pusių, glamonėja. Saulė, per dieną stipriai įkaitusi, žeria į mane šilumą. Bangomis jinai krenta ant manęs, lyg kur tai būtų trūkęs debesyse neapsakomai didelis aukso tvenkinys, pilnas šviesos ir šilumos. Aplink mane laukai liepsnoja: tarpais žalsvai, tarpais, kaip marių bangos, linguoja ir supasi vėjo glostomos javų varpos švelniai. Pavasaris šlama ir ošia krūmokšnių lapeliuose lyg arfos garsai. Lankoje žiba mažyčiai kristalai saulės spinduliuose ir gęsta vienas po kito, kaip tamsi drobė pridengdama pievą, ilgėja. Iš žolės pakyla išsigandęs vieversėlis. Judriai raižo jisai padangę. Jis sparnelių vibravimu akompanuoja savo giesmę, kuri pasimeta melsvoje erdvėje. Ši vakarinė maldelė skamba man ir kaip skundas ir kaip džiaugsmas, ir neapsakomai jaudina. Tą akimirką paskęstu mintyse ir jaučiu, kad šie tonai, kartu liūdni ir pilni vilties, man reiškia gyvenimą ir ateitį, visus mano sapnus ir visas svajones bei visą nežinomumą, svetimą ir naują. Tačiau jie niekaip man negali padėti. Pagalbos nerandu. Mane neša mintys ir viskas tampa svetima ir tuščia. Jaučiuos bejėgis — pasimetėlis. Nutirpstu pajutęs, kad iki šiol dar neišnykau kaip dulkelė.

Regiu tą šiltą išblyškusį kamuolį, pakabintą virš miškelio debesyse. Jaučiu tą švelnią ranką ant savo kūno. Kiekvieną kartą, kai ją patiriu, mane apima toks jausmas, tarsi mano gyslomis tekėtų tūkstantis balsų kaip telefono laidais. Staiga viskas sustoja ir nutyla. Aš nebesusigaudau išsiblaškęs. Jinai ateina iš tenai, kur visos ribos baigiasi, kur išminties šviesa, tarsi šiaurės pašvaistė, padangėje klajoja netekusi nakties ir dienos prie begalybės ir amžinybės neužgęstančio židinio. Tai valanda, kai viskas nustoja savo ribotumo. Net žudikui atleidžiama ir tie obalsiai "gėris", "blogis" virsta beprasmiais, lyg nebuvusiais šiame pasaulyje.

Praslinko gerokai laiko: beveik taip greit nutekėjo kaip vanduo tame upokšnyje šalia manęs, kurio monotoniškas čiurlenimas taip ramina ir stiprina mane.

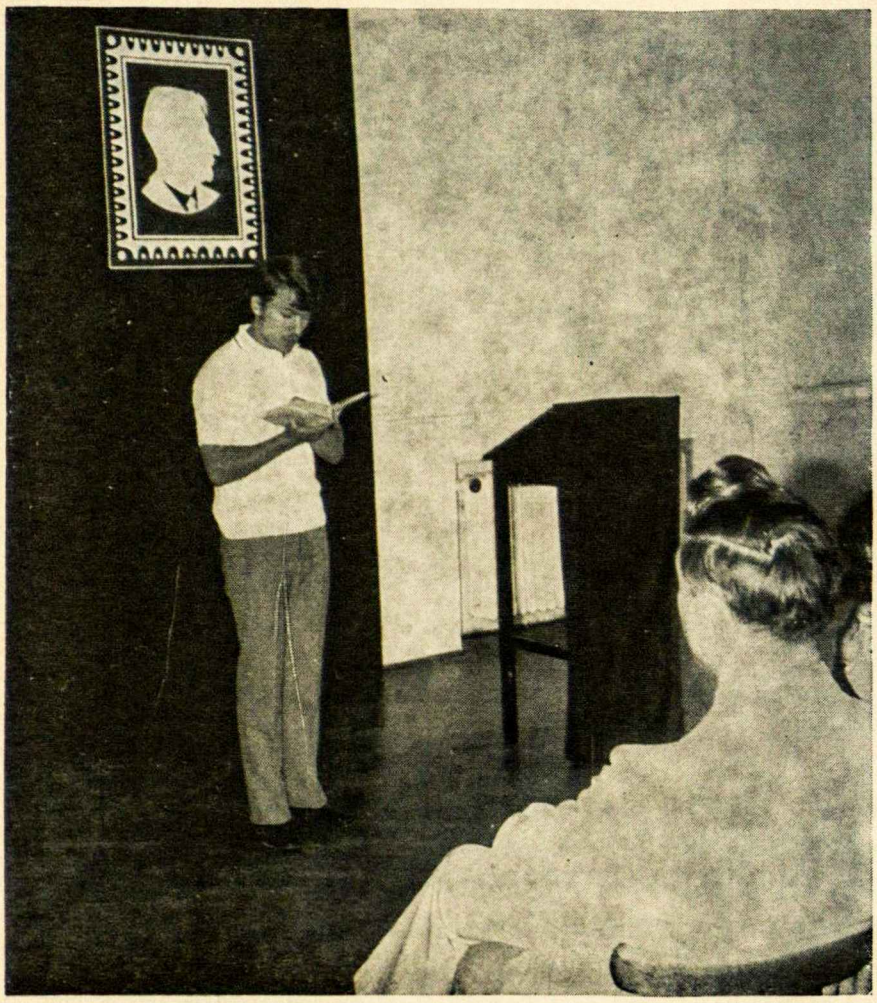

Edvinas Dilba skaito B. Sruogos kūrybą Vasario Šešioliktosios gimnazijoj.

Nepajutau kaip atsiradau ant žalio kilimo, kurio rasa gaivina.

Šviesa vis pilnėja, rausvėja ir tampa auksine. Prieš mane miškelio melsvas šešėlis tamsėja ir, pridengdamas smilgų galvutes, plečiasi. Virš karklų karūnų pilkai žydras dangus, pasidabinęs rausvai apšviestomis būrelėmis, temsta. Kalnų grandinė rytuose skęsta rūkuose. Nenoromis skiriuosi su šia vietele ir einu link gatvės. Kur gatvė tolumoje su medžiais susilieja — žėri miškas. Sustoju prie pavargusio berželio. Saulė slepiasi, laukai praranda spalvą. Javų lingavimas aprimo. Vėjelis vos pajėgia žadinti vieną kitą berželio lapelį. Gamta stingsta ir miršta. kur-nekur pasigirsta paklydęs paukštelio balsas ir nuaidi į vakarą. Tyla glaudžiasi prie šiltos žemelės. Virš medžių viršūnių dangus tirpsta saulėleidyje. Miškas gaisruoja. Kaimelio gatvėse liepsnos raitosi stogais ir gęsta. Tokį nepaprastą vaizdą sudaro ši spindulių kompozicija trobėsių tarpe.

Dangus nenorom dalinasi pusiau. Kova ilgokai tęsiasi tarp dienos ir nakties, bet rytuose, virš kalnų, jau gerokai sutemo ir mirga pirmosios žibutės. Matau, eina būrelis jaunuolių. Ant jų pečių pragaišta paskutinės saulėleidžio šviesel ės. Tikriausiai tai mokiniai iš gimnazijos. Seku paskui. Prie parko įėjimo mane pasitinka muzika. Sunkiai pro medžius grūsdamiesi plaukia neaiškūs tonai. Buvau užmiršęs, kad šį vakarą šokiai! Nors tai nieko ypatingo, bet galima pasilinksminti, pasišokti, kokį sopulį valandelei pamiršti, tik dabartim gyventi ir džiaugtis.

Raudonas šviesos ir ritmų mišinys veržiasi laukan iš salės ir tvinsta po parką. Einu artyn. Kiekvienu žingsniu muzika darosi triukšmingesnė. Garsiakalbių rėkimas liejasi su ketvirtokų ekstaziniu šokimu. (Salė pilna kampuose besistumdančio jaunimo ir tiktai rinktinės porelės, lyg elektros purtomos, dreba ant parketo. Vakaro rengėjų jų tarpe nematyti, nes jie rūpinasi kitų gėriu: pardavinėja gėrimėlius žydiškomis kainomis. Už vieno abituriento sukonstruoto "diskdžiokio" stalo, kuris pakeltas į palubį, sėdi šio vakaro "bosas", Jonas Baisusis. Šį vardą jis įsigijo ne savo baisu elgesiu ar darbais, bet gavo už ne šokiam pritaikintas plokšteles, kurias soste sėdėdamas su pašaipa kaitalioja.

Stalo pakėlimas turi šią priežastį. Atsiranda vienas kitas siaurų pažiūrų šokėjas ir paprašo pakaitai valso arba tango, nešnekant jau apie kitus šokius. Norėdami to išvengti, šokių rengėjai pakelia patefoną į palubį. Su Jonuku negalima susikalbėti, nes jisai "beat-o" ir "underground-o" triukšmo apsuptas nieko negirdi ir tiktai žavi likusius šokėjus — du šeštokus — kurie su savo širdies damomis parketo kampelyje kruta. Panašų vaizdą galima susidaryti per visus šokius, nes, kuri klasė berengtų, šeštokų parama vis girdisi.

Mintyse pasišokęs ir pasilinksminęs einu į kambarį, nes jau vėlu — 10:30 vakaro.

STACCATO

stacatto *plakė širdis.*
stacatto *krito* stacatto *žodžiai,*
kol kietas stacatto
sudaužė stiklinę saulę.
subyrėjo stacatto *stiklas*
trapus.
stacatto *drėskė akis*
kurios sprogo,
suprasdamos,
kad viltim ištirpstant,
ašaros liesis ad infinitum...
krito stacatto, stacatto...

Bernadeta Braciūtė

1971. III. 14

NOTRE DAME

puikios pilkos katedros
mane apgaubė šaltais akmenais,
mane vedė dangop aukštais bokštais,
kur karveliai pilki drausmingai siekė
perskristi žiemos miglą.

Bernadeta Braciūtė

1971. I. 12

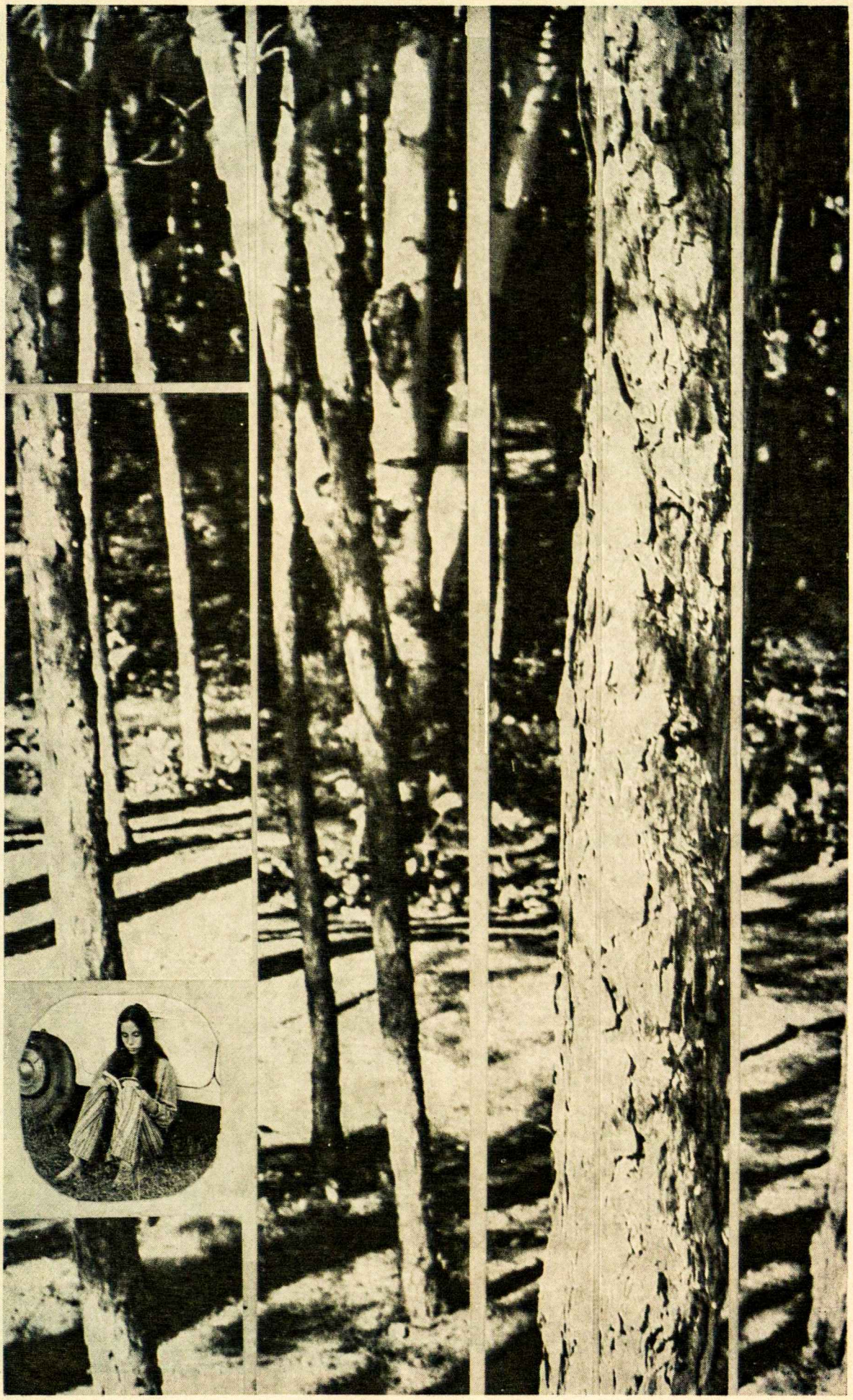

145

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M[illegible]DO
BIBLIOTEKA

* * *

Naktimis, kai visi tyli,
Kyla man daug klausimų.
Juos norėčiau kam statyti,
Bet aš to vis nedrįstu...

Baisus, spaudžiantis tas kalnas
Klausimų ir abejonių,
Slegia širdį ir krūtinę
Ir aš vos kvėpuot galiu.

Ieškau draugo, tikro draugo,
Prieš kurį man nereikėtų
Slėpti meilę ir jausmus,
Kuris mane mylėt galėtų,
Kaipo žmogų, visados.

Romana Žutautaitė

Romana Žutautaitē

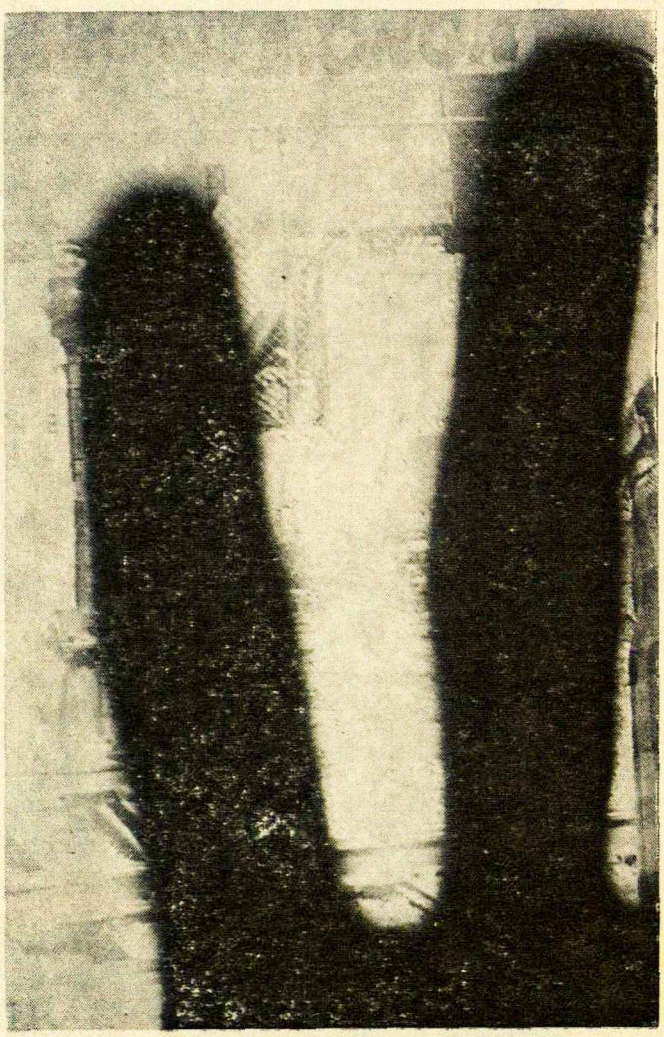

BE ŠVIESOS

Įkritau į tamsią, gilią, gilią prarają.
Mėginau daug kartų išlipti,
Bet vis krentu atgal.
Jau beveik atsisakau savo bandymų.

Pasaulis, kurį palikau ten aukštai,
Man nieko negali padėti. Nieko...
Viltis, kad gal kada prasiverš šviesa
Ir parodys man kelią atgal.

Ta šviesa nurodys man ateitį:
Galėsiu bėgti pirmyn ir džiaugtis.
Bet dabar man tamsu ir baugu.
Nežinau, kiek turėsiu laukti čia viena.

Tamsa smaugia mane ir laiko šaltame glėbyje.
Mirčiau, jei ne ta viltis,
Kad šviesa mane suras.
Dieve, padėk man būti kantriai.

Vida Rociūnaitė

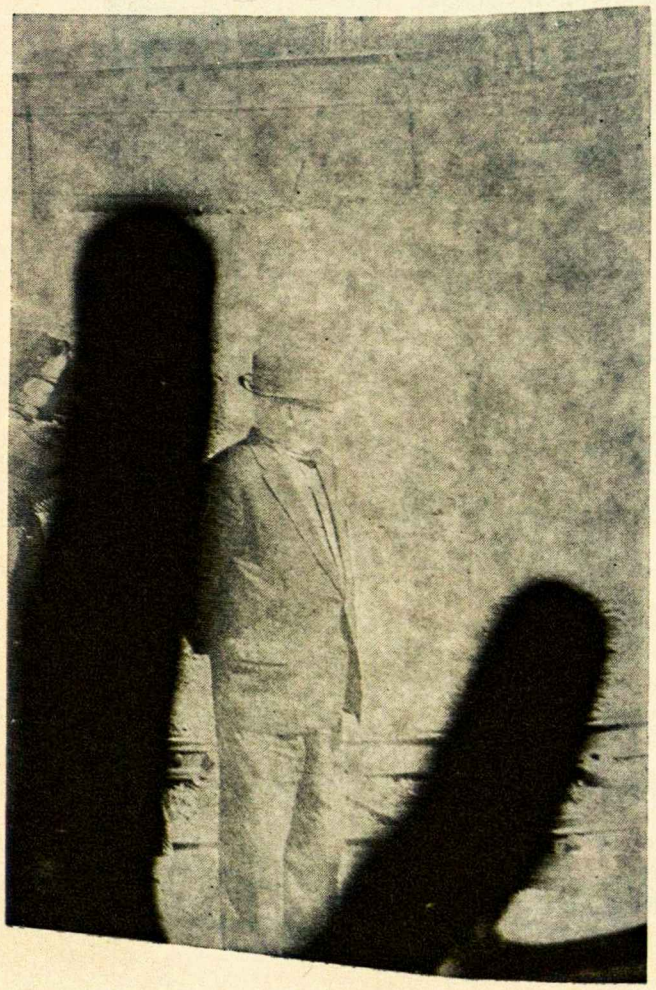

(Iš Klevelando moksl. ateitininkų laikrtštėlio "Omega" 1971 m., nr. 1).

KRYŽIAUS KELIAS

KUN. K. ŽITKUS

I DANGAUS KARALIUS NUTEISTAS ŽMOGAUS

Štai stovi Tu lyg kruvinas šešėlis,
Tyliai klausydamas minios šauksmų,
O tam šauksme iš amžių pasikėlęs,
Skambėjo šauksmas nuodėmių namų...

Tu mirti nuteistas... Bet Tu Valdovas,
Dangaus ir žemės Viešpats nemarus.
Ateis diena... Pažins pasaulis Tavo šlovę,
Ir jo galybės, sostai — amžiams grius.

O, nebesmerk manęs, Kančios Karaliau,
Geriau šioj žemėj kryžiumi paliesk...
Kančios žiedais barstyki žemės kelią,
Kad neprarasčiau Tėviškėj dalies.

Pasigailėk manęs, Viešpatie...

GIESMĖ:

Už savo tautos kaltybę,
Matė Sūnų Ji ant kryžiaus,
Sopuliuose skęstantį.

Ateitininkų Federacijos Nutarimai

1972 m. gegužės 20 d. posėdyje, įvykusiame Dainavoje, vyriausioji AF Valdyba išreiškė pagyrimą už iki šiol vykstantį gyvą moksleivių ir studentų ateitininkų dalyvavimą įvairiuose protesto pareiškimuose dėl Lietuvoje vykstančio žiauraus religinio ir tautinio persekiojimo.

Šiame posėdyje AF Valdyba vienbalsiai nutarė:

1. Raginti ateitininkiją visame pasaulyje pilnai dalyvauti savo tautos egzistencinėje kovoje ir telegramomis, laiškais, straipsniais, demonstracijomis ir kitomis tinkamomis priemonėmis atkreipti visų dėmesį į okupuotoje Lietuvoje sovietų brutalia jėga vykdomą religinį ir kultūrinį genocidą. Ji ragina panaudoti visas progas, kad iškėlus Lietuvos vardą, jos sunkią ir nenormalią padėti ir jaunimo persekiojimus.

2. Paskatinti visus ateitininkus gausiai dalyvauti JT generaliniam sekretoriui Kurt Waldheim skirtai peticijai parašų rinkime tiek lietuvių tiek visuomenės tarpe. Taip pat, AF Valdyba įtaigoja visus ateitininkų vienetus savo gausia veikla prisidėti prie Jaunimo metų sėkmingumo.

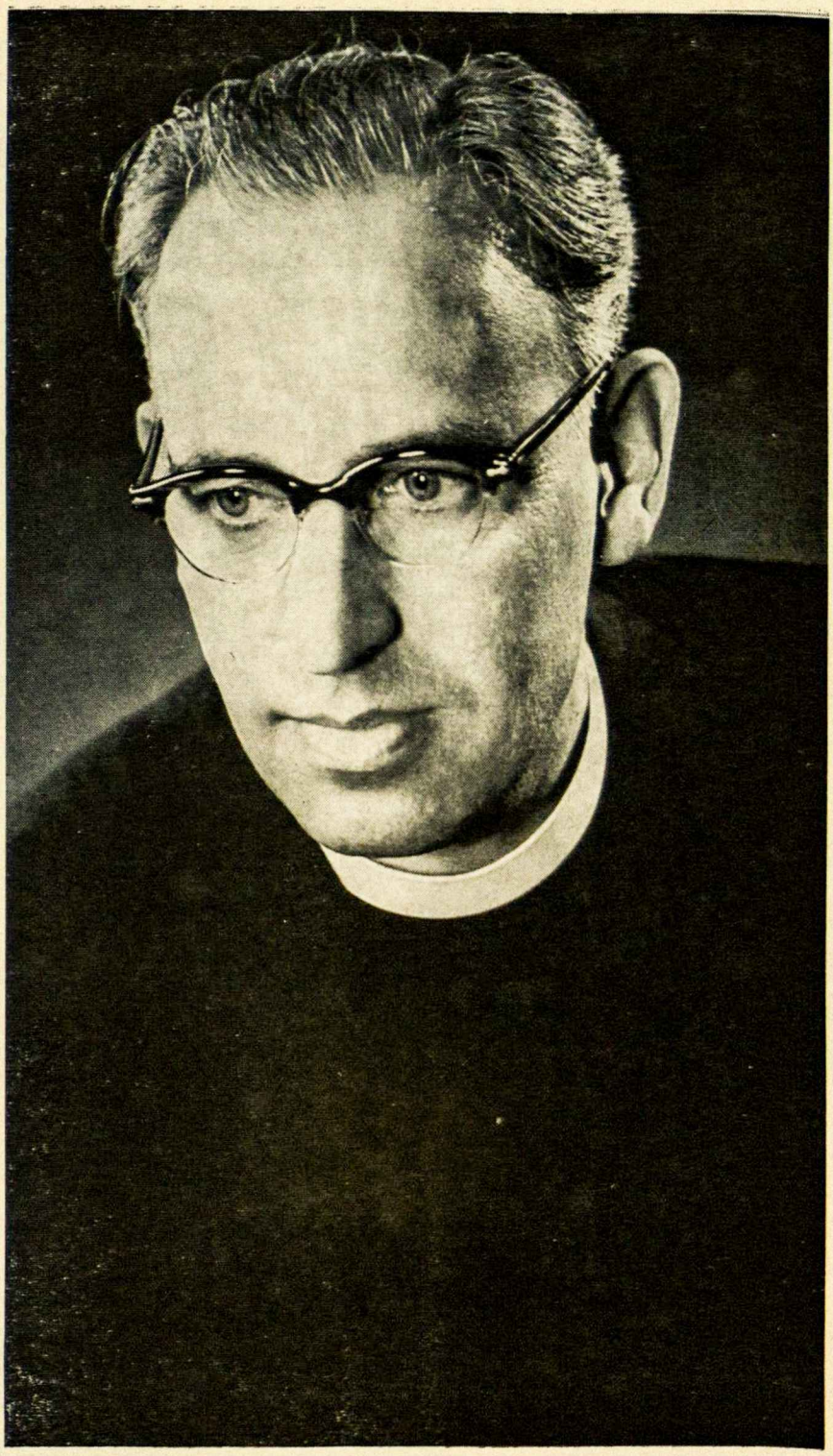

ŠIO NUMERIO MECENATAS — KUN. DABUŠIS

Kun. Viktoras Dabušis nuo 1951 m. rugsėjo iki 1960 m. rugsėjo buvo **Ateities** administratorius. Lygiai dešimtį metų vežė **Ateities** leidimo sunkią naštą. Po dvylikos metų **Darbininko** redakcijoje, perėjo į pastoracinį darbą Patersono Šv. Kazimiero parapijon. Aštuonerius metus buvo tos parapijos vikaru, o nuo 1971 m. rugpiūčio 1 d. yra tos parapijos klebonas.

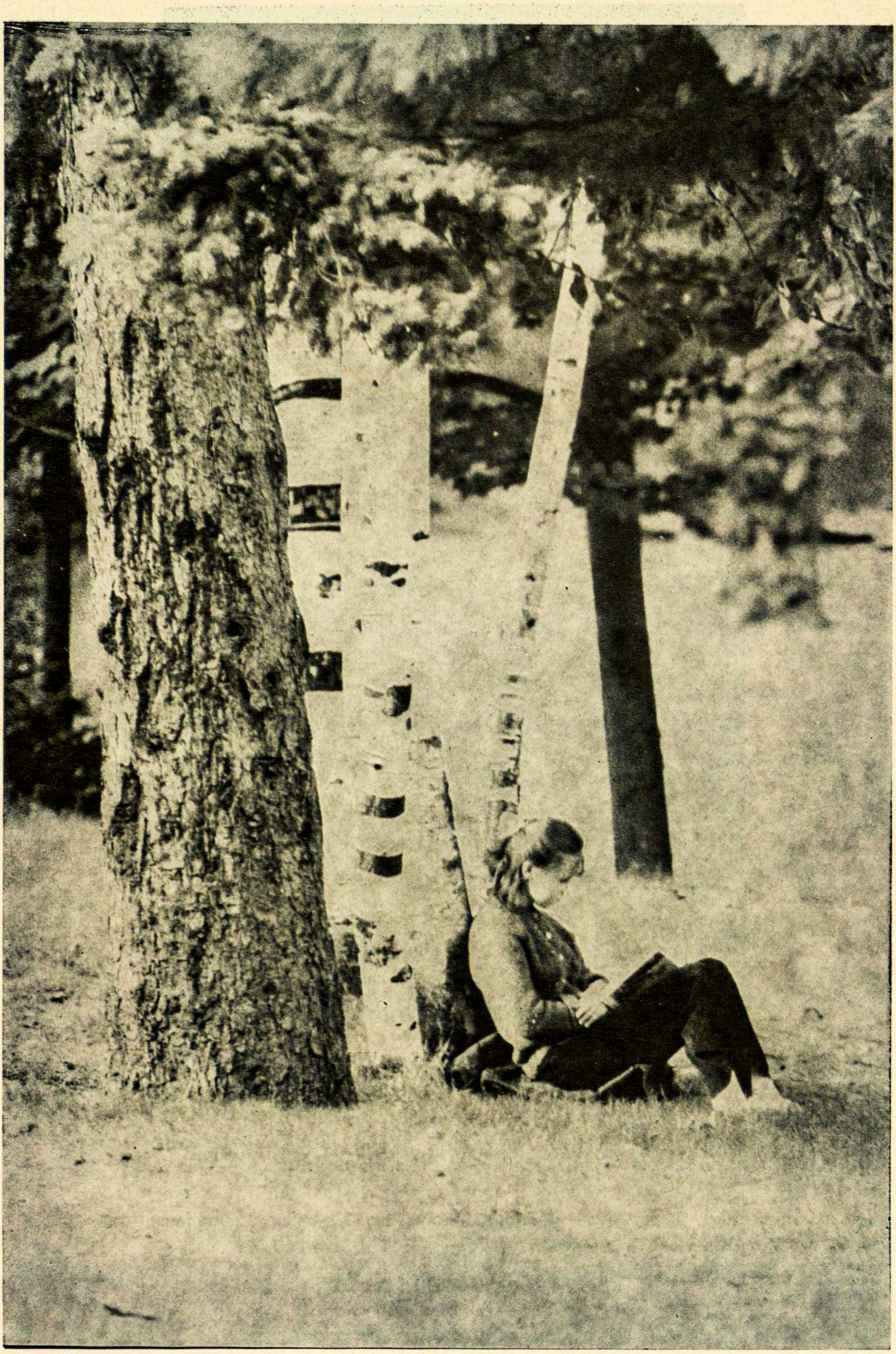

Neįteikta Dovana

Saulės spinduliai šildo smėlėtą kelią ir juo praeinančius žmones. Šiuo keliu eina moteris. Ji atrodo paskendusi atsiminimuose apie linksmas be rūpesčių dienas, kai, būdama jauna, vaikštinėdavo su savo draugėmis tais pačiais keliais. Metai jos dvasios nepakirto, tik pakeitė jos išvaizdą. Jos eisena truputį lėtesnė, viedas įgavęs daugiau ryškesnių linijų. Akys pametę žibėsį, nes matė ir išgyveno perdaug skausmo. Lūpos nebesišypso: nėra ko šypsotis. Šiandieną yra Motinos Diena, bet jos niekas neprisiminė: nėra kas ją prisimintų. Jos vyras, dukterys ir sūnūs užmigę laukų kalneliuose. Jie matė tėvynės tragediją, žinojo, kad prieš tankus nelaimės, bet jie perdaug mylėjo savo kraštą, kad jį priešui atiduotų. Motina eina lauko takeliu, atsisėda pasilsėti ir girdi balsą: "Mama, sugrįžau tave pasveikinti. Tiek laiko praėjo, pasiilgau tavęs. Kaip sekasi? Kaip jautiesi, Mama? Atnešiau tau puokštę gėlių. Atsimeni, sakei tavo mėgiamiausios yra raudonos rožės? Tokios kaip tavo daržely auga. Atsimeni?" Keliu pravažiavo vežimas ir ji pabudo. Tai tik svajonės kurios neišsipildys. Bet kas partizanų motinai beliko? Svajonės? Taip. Ir neišsipildę sapnai.

Aušra Kananavičiūtė

KALBOS SKILTIS

YPATINGI ŽODŽIAI BEI POSAKIAI

(Tęsinys iš praeito numerio)

Generally — aplamai, apskritai
Generally speaking — aplamai kalbant
Strictly speaking — tiksliai kalbant
Frankly speaking — atvirai kalbant
Briefly speaking, in short — žodžiu, žodžiu sakant, trumpai kalbant
In other words —kitaip sakant
As a matter of fact — tikrai sakant iš esmės kalbant
So to speak — taip sakant
By no means — jokiu būdu
Thus — tuo būdu
In this way — tokiu būdu
Therefore — todėl
Not at all — visai ne, anaiptol
Far from being — toli gražu nėra
On the contrary — priešingai
Perhaps, maybe — gal, gal būt, tur būt
It seems to me — man rodos
In my opinion — mano nuomone
In this respect (regard) — tuo atžvilgiu
In this case — tuo atveju
In any case — kiekvienu atveju
In the meantime (meanwhile) — tuo tarpu
From this point of view — tuo požiūriu (žiūrint)

Pabandykite išversti šiuos sakinius į anglų kalbą, panaudodami, kur reikia, aukščiau surašytus žodžius bei posakius.

Aplamai man šis darbas patinka. Todėl aš čia pasiliksiu dar vienus metus. Atvirai kalbant, aš ir negalėjau tikėtis geresnio darbo. Man rodos, tas darbas ir tau patiktų. Jis anaiptol nėra toks sunkus, kaip atrodo. Kiekvienu atveju jis yra lengvesnis, negu bet koks fizinis darbas. Gal būt, vėliau aš gausiu dar geresnį darbą, bet tuo tarpu noriu čia pasilikti. Mano nuomone, tavo darbas yra daug sunkesnis.

Jonas toli gražu nėra toks gabus mokslui, kaip jo brolis Vytautas. Tuo atžvilgiu su Vytautu niekas negali lygintis. Jis yra, taip sakant, mokslininkas iš prigimties. Bet jis visai nesidomi sportu. Jonas, priešingai, yra geras sportininkas. Tikrai sakant, jis yra žymiausias sportininkas mūsų apylinkėje.

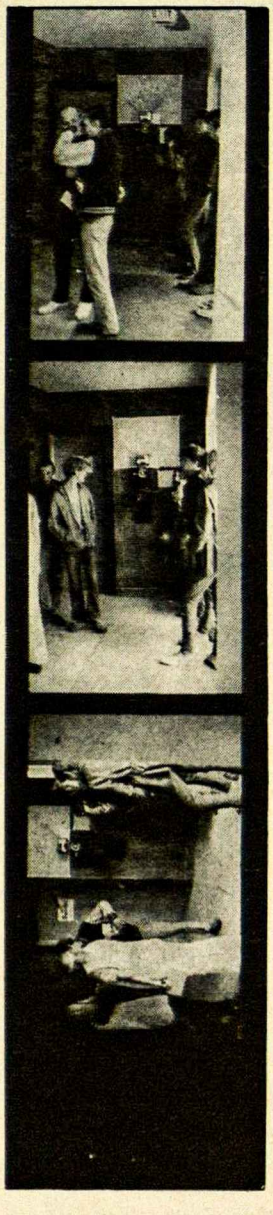

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Lietuvių kompozitorių dainų rečitalis, plokštelė, kurioje dainuoja Stasė Klimaitė (sopranas), o akomponuoja A. Kučiūnas. Plokštelėje yra 14 dainų: kelios harmonizuotos liaudies dainos, o kitos — sukurtos pagal Binkio, Kiršos, Tysliavos, Putino, Maironio, Jakšto ir Buivydaitės eiles. Kompozitoriai: M. Petrauskas, J. Tallat-Kelpša, A. Vanagaitis, S. Šimkus, Laumenskienė, J. Gruodis, J. Naujalis, V. Jakubėnas, S. Sodeika, J. Gaidelis ir K. V. Banaitis. Aplanką piešė dail. Alfonsas Docius. Plokštelę išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029 Kaina — 5 dol.

Aštuntoji Diena, 1972 m. 3 nr., Cicero moksl. ateitininkų laikraštėlis. Redagavo: Loreta Radvilaitė, Jonas Kuprys, Petras Kisielius, Vincas Olšauskas, ir Paulius Laniauskas. Šiame numeryje paminimas dvidešimetis nuo Vysk. Motiejaus Valančiaus moksl. ateitininkų kuopos įsisteigimo Cicero vietovėje. Laikraštėlis pilnas gyvų ir nuotaikingų rašinėlių.

Kibirkštis, 1972 m. 8 nr., Toronto liet. šeštadieninės Maironio mokyklos mokinių laikraštėlis. Redaktorės: Rima Bumbulytė ir Rasa Dilkutė. Laikraštėlyje specialus skyrius dešimtokams - abiturientams.

KREIVOS ŽVILGSNIS

MOTERIS AMŽIŲ ŠVIESOJE

PILYPAS VON KANAPĖS

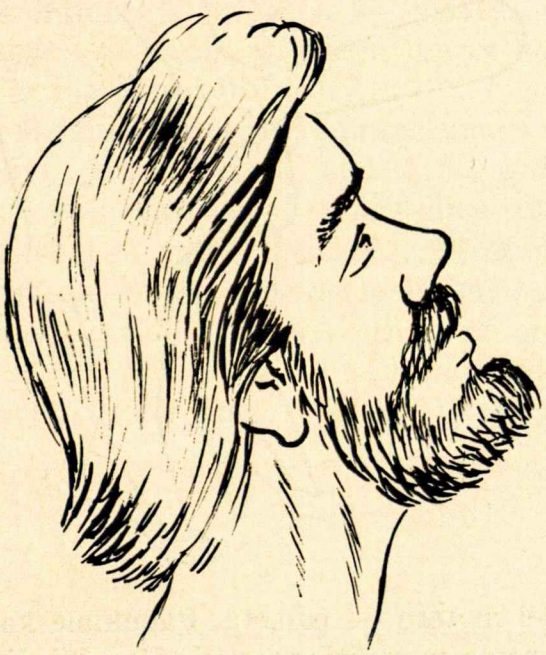

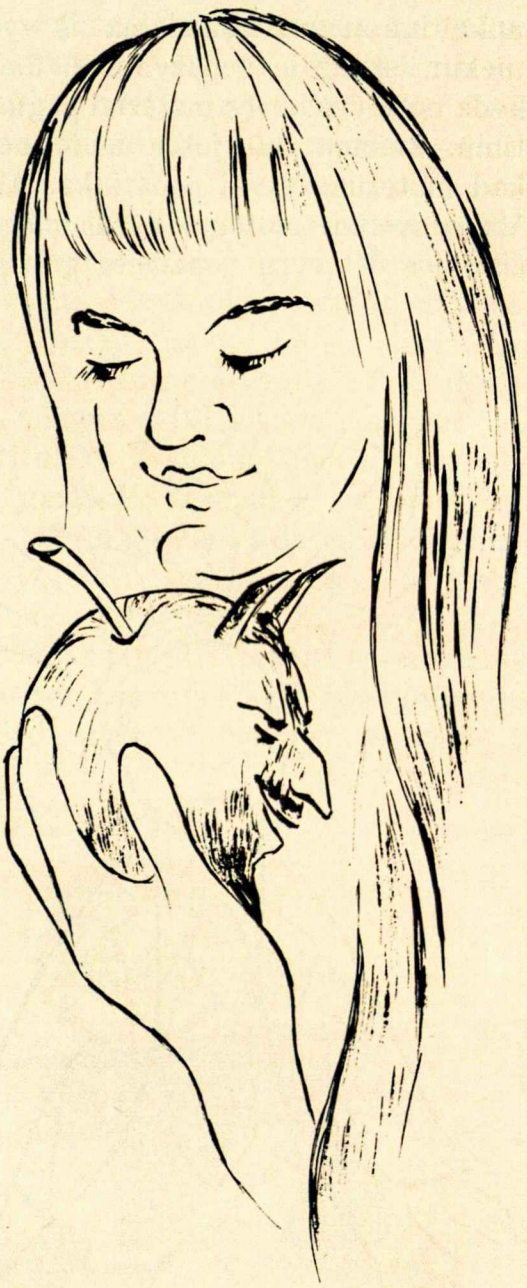

Kažkoks vyriškis yra pasakęs: "Moteris yra viso blogio šaltinis". Tas posakis charakteringai liudija žmonių iš anksto susidarytąją opiniją apie moterį, dar nespėjus ją tinkamai pažinti. Taipgi šis posakis liudija, kad moteris dažnai šiame pasaulyje yra nuskriausta ir beteisė. Nuo Amžių vyrai moteris išnaudojo. Pav. Ie-

va, nuskynusi Rojuje obuolį ir paragavusi, davė tik paragauti Adomui, o jis, besarmatis — visą surijo ir dar bėdą Ievai suvertė. Panašiai ir toliau aprašinėjama žmonijos istorija. Kur tik minimas žmonijos nuosmukis — tuoj jo kaltininkė padaroma moteris, tarsi ji būtų visų vyro pagundų šlatinis.

Kaip ten iš tikro bebūtų, moteris šiuo apkaltinimu yra išskiriama iš vyrų, nes niekur istorijoje nepažymima, kad vyras kada nors yra buvęs moteriai pagundų šaltiniu. Žinoma, tai jokiu būdu nereiškia, kad moterims vyrai nepatinka. Anaiptol! Visos sveikos moterys vyrus mėgsta, tačiau jos dėl vyrų nepameta galvų, o vyrai dėl moterų — pameta. Paimkime kad ir pasaulinės politikos sritį. Kas iki šiol valdė pasaulį: vyrai ar moterys? Paviršutiniškas istorikas - mėgėjas tuojau atsakys — "vyrai". Bet argi taip iš tikro buvo? Kodėl gi Napeleonas, Hitleris, Musolinis ir visi kiti žymesnieji pasaulio vyrai išgarsėjo? Todėl, kad moterys, dėl kurių galvos jiems buvo susisukę, tokiais padarė. O kodėl jie visi vėliau karus pralaimėjo? Todėl, kad, pasidavę pagundai, nusmuko. Taigi, posakis, kad pasaulį valdo vyrai, o vyrus — moterys, nėra iš piršto išlaužtas.

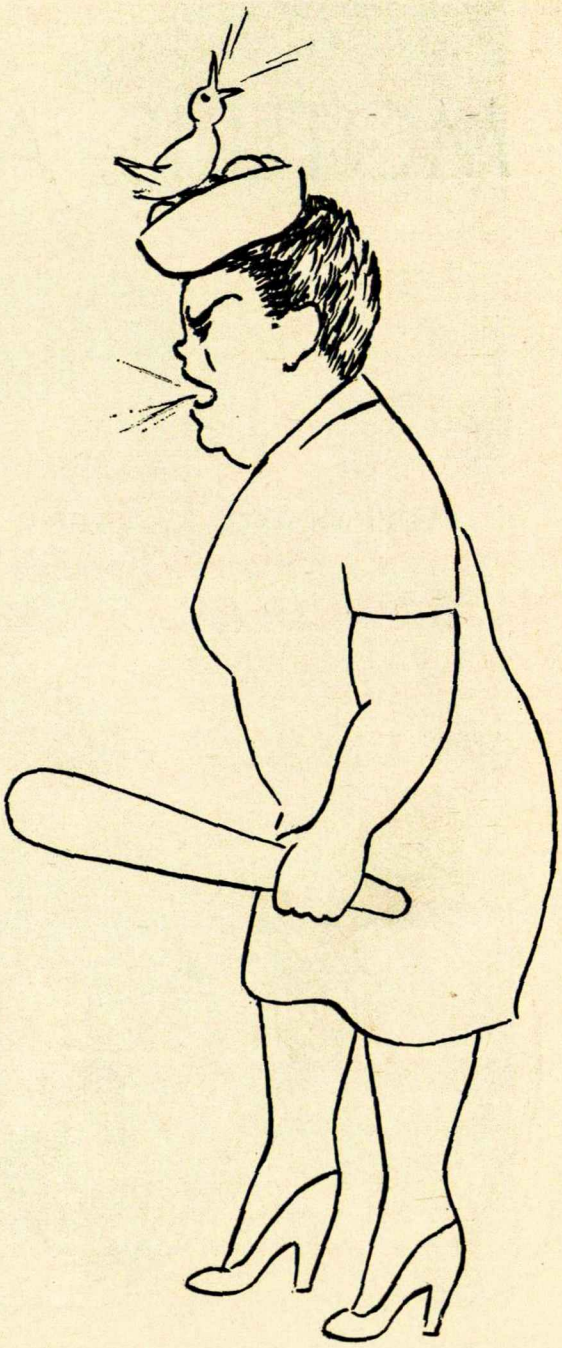

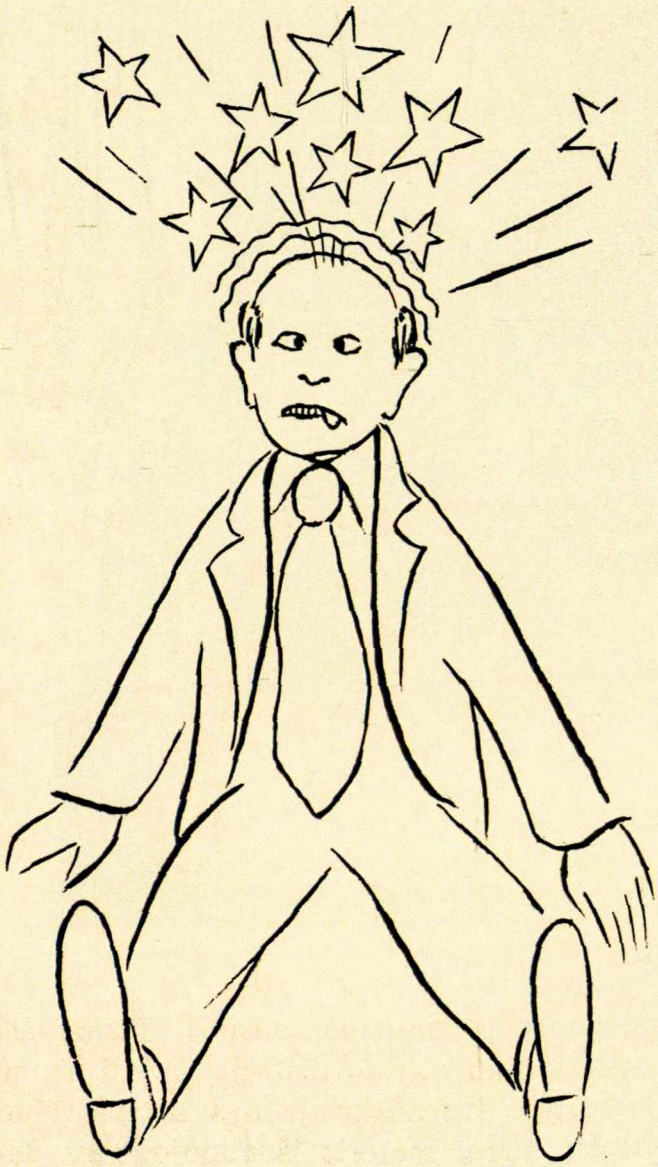

Paimkime dabar mokslinę sritį. Sakoma, kad moskluose visais ankstesniais amžiais reiškėsi tik vyrai, o moterys buvusios tamsios ir beraštės. Bet kas gi vyrams pirmiausia įrodė, kad žvaigždės danguje yra ne tik naktį, bet ir dieną? Aišku, kad moteris, uždrožusi savo vyrui kočėlu per makaulę. Kas pirmiausia išrado geometrinį apskritimą? Ir vėl moteris, iškepusi pirmąjį blyną. Vienintelis tikras vyro nuopelnas, kad jis nustatė žemės traukos dėsnį, gerdamas atitinkamą filtruoto ir skaistinto gėralo kiekį, kad jį žemė pritrauktų...

Muzikoje, mene ir poezijoje juk ir po šiai dienai nieko nebūtų, jei ne moteris. Visi garsieji menininkai būtų likę paprastais kalviais, staliais ar piemenimis. O šiandieną jie yra giriami bei liaupsinami, pamirštant jų įkvėpėjas — moteris. Tad dabar yra laikas už moters teises kovoti ir naujai perrašyti istoriją.

Reikia iškelti moters pranašumą — parodyti josios tikrąją išmintį bei galybę. Juk yra nesąmonė kai politinius klausimus bando spręsti Niksonas, Brežnevas, Trudeau, Heath, Pompidou ir Mao. Argi nebūtų geriau, jeigu visiems tiems sprendimamas prie arbatėlės susirinktų Niksonienė, Brežnevienė, Trudienė, Heath meilužė, Pompiduvienė ir Maovienė? Tik du kraštai iki šiol rimtai į politiką žiūri ir lošia atviromis kortomis: Izraelis ir Indija. Indira Ghandi ir Golda Meir yra vienintelės tikros šių laikų valstybių galvos. Visi kiti valstybių vadai yra tik iškamšalai, kuriuos valdo arba jų žmonos, arba šiaip jau galvą susukusios kitos moteriškės. Šiuo metu politikoje lauktina vieno kurijozo: kada Golda Meir susuks galvą Egipto Sadatui. O tai visai galimas dalykas netolimoj ateity, nes jau ir dabar dainuojama: "Whatever Golda wants — Golda gets".

Šiais laikais šūkaujama prieš karą. Atrodo, kad vyrai galų gale ima susiprasti, jog piovimas vienas kito jokios naudos neduoda. Tačiau moteris tai jau seniai žinojo ir todėl fizinę gyvybę žudančiais ginklais nekariavo. Ji visada stengėsi pasinaudoti nieko nekainuojančiais savo natūraliais ginklais: liežuviu ir apgaule. Liežuviu — nes moteris visais amžiais pasižymėjo iškalba ir žodžių vartosenos technika, kurios vyrai, jeigu ir nepripažino, tai bent labai bijojo. Apgaule — nes moteris nuo pat pirmosios savo pasaulyje atsiradimo dienos viską taip sutvarkė, kad ir po šiai dienai vyras tiki, jog ji yra neišmintinga vyrų "zabova".

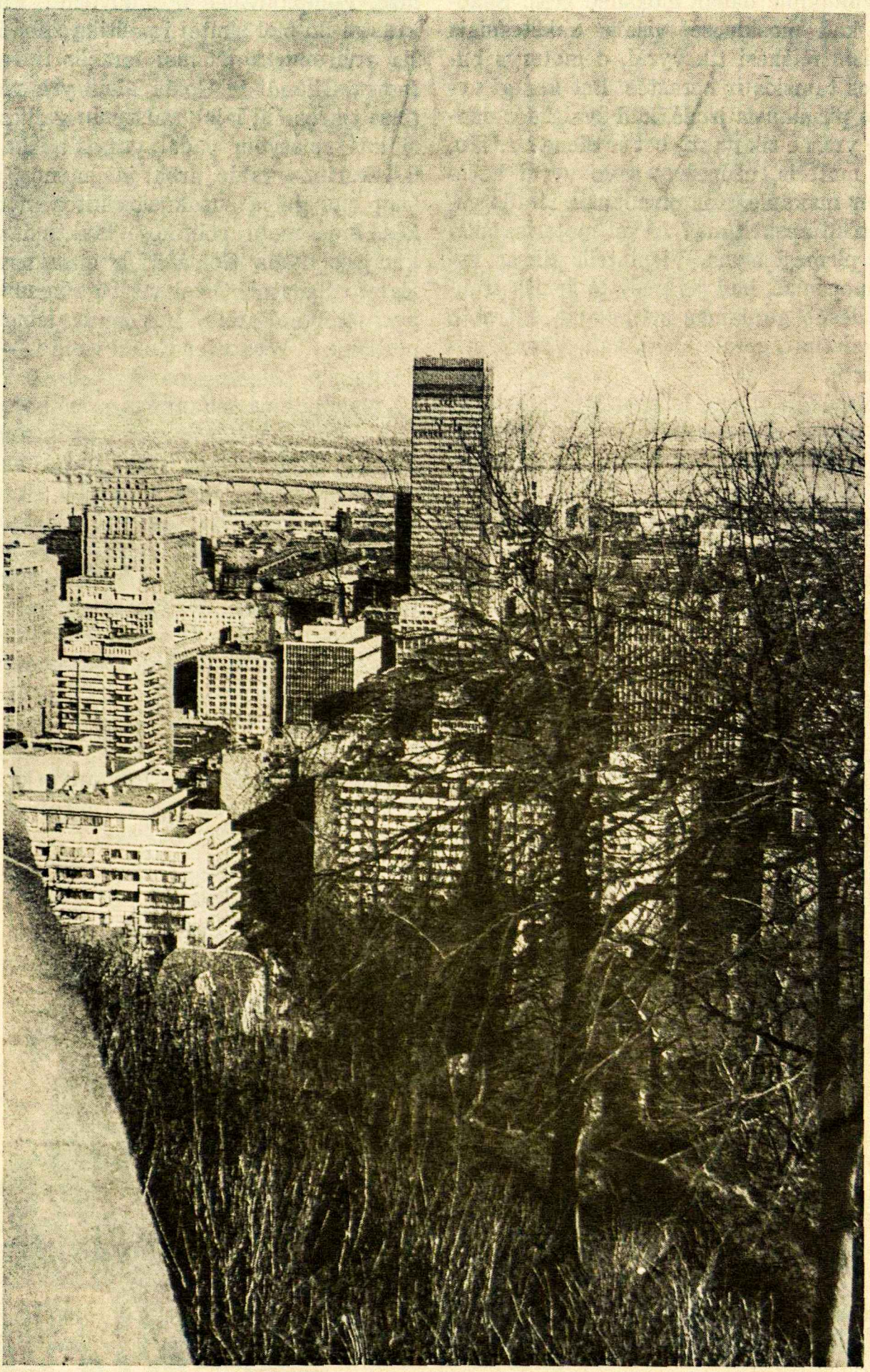

160

ALp(LKA)1786
1972, Nr.5

90.725.322